

Dosarul nr. 2ra-2174/18

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Central (jud. S. Dimitriu)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Simciuc, I. Țurcan, I. Cotruță)

ÎNCHEIERE

14 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către
Întreprinderea de Stat Compania Aeriană „Air Moldova”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Vasile Pruteanu
împotriva Întreprinderii de Stat Compania Aeriană „Air Moldova” cu privire la încasarea
compensației și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 27 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost
respins apelul declarat de Întreprinderea de Stat Compania Aeriană „Air Moldova” și a
fost menținută hotărârea din 19 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central,

constată:

La data de 04 iulie 2017 Vasile Pruteanu a depus cerere de chemare în judecată
împotriva ÎS Compania Aeriană „Air Moldova” cu privire la încasarea compensației și
repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii a indicat, că la 01 iunie 2017 pe numele reclamantului a fost
emis biletul de zbor tur-retur nr. 5722403300336 pentru ruta Brussels-Chișinău (08 iunie
2017) și Chișinău-Brussels (11 iunie 2017) a companiei aeriene ÎS „Air Moldova”, în
valoare de 208,08 lei.

A menționat că la 08 iunie 2017, la ora 12:30, urma să revină în Chișinău din
Brussels cu cursa 9U802 Brussels-Chișinău. Astfel, la ora 07:00 s-a prezentat la punctul de
control al Aeroportului din Brussels, unde după verificare i s-a eliberat biletul de
îmbarcare, ora de îmbarcare fiind 08:35, iar avionul urma să decoleze la ora 09:05.

A susținut că după mai multe amânări avionul a decolat doar la ora 17:45, iar la
Chișinău a aterizat la ora 21:15, cu întârziere de 08 ore 45 min.

A afirmat că la 12 iunie 2017 a înaintat o reclamație către pârât, solicitând să-i achite
în numerar compensația pentru întârzierea zborului în mărime de 400 euro, iar la data de
28 iunie 2017 a primit un răspuns formal.

A argumentat că în temeiul art. 16 din Legea privind protecția consumatorilor, în
calitate de consumator are dreptul de a fi despăgubit pentru daunele cauzate de produsele,

serviciile care nu corespund cerințelor prescrise sau declarate ori clauzelor contractuale. În opinia sa, prejudiciul material cauzat ei constă din compensația pentru întârziere a zborului.

A solicitat încasarea de la ÎS Compania Aeriană „Air Moldova” în beneficiul său a sumei de 400 euro cu titlu de compensație pentru întârzierea zborului, a sumei de 20 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 19 februarie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Central acțiunea depusă de Vasile Pruteanu a fost admisă parțial. A fost încasat de la ÎS Compania Aeriană „Air Moldova” în beneficiul lui Vasile Pruteanu a sumei de 400 euro cu titlu de compensație legală de întârziere, în lei la cursul BNM din data executării hotărârii, a sumei de 1000 de lei cu titlu de prejudiciu moral, în rest pretențiile reclamantului au fost respinse, cu încasarea din contul pârâtului în beneficiul statului a sumei de 370 de lei cu titlu de taxa de stat.

Prin decizia din 27 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, au fost respinse apelurile declarate de ÎS Compania Aeriană „Air Moldova” și Vasile Pruteanu și a fost menținută hotărârea din 19 februarie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Central.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut prevederile Convenției pentru unificarea anumitor norme referitoare la transportul aerian internațional, încheiată la Montreal la 29 mai 1999, prevederile capitolului IV și V ale Regulamentului privind compensarea și asistența pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare și anulării sau întârzierii prelungite a zborului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 836 din 08 noiembrie 2012, art. 14 alin. (1) Cod civil, art. 9 alin. (1) lit. a) al Legii cu privire la transport, art. 10 lit. d), j), art. 20 alin. (1), (4) și (5) al Legii privind protecția consumatorilor.

În aceia ordine de idei, Curtea de Apel Chișinău a conchis că ÎS Compania Aeriană „Air Moldova” și Vasile Pruteanu s-au aflat în perioada respectivă în raport juridic ce rezidă din contractul de transport de pasageri, astfel încât executarea obligațiilor ambilor urma a fi realizată în conformitate cu normele ce reglementează acest aspect. Astfel că, reiese că Vasile Pruteanu și-a executat obligațiile ce reies dintr-un contract de transport de pasageri și a achitat valoarea biletului procurat, iar compania aeriană nu și-a executat integral obligațiile și nu a asigurat efectuarea transportului aerian la data și ora stabilită.

Astfel, Colegiul a respins argumentele ÎS Compania Aeriană „Air Moldova” cu referire la faptul că cursa aeriană cu nr. 9U802, Brussels-Chișinău din 08 iunie 2017, a întârziat din motivul impus de necesitatea asigurării securității zborului, deoarece acest fapt nu poate constitui temei de exonerare a apelantului de răspundere, de către intimat nefiind prezentate probe în acest sens.

În consecință, instanța de apel a remarcat drept justă hotărârea primei instanțe privind dispunerea în temeiul art. 1422 alin. (1) și (2) Cod civil, compensarea de către compania aeriană a prejudiciului moral cauzat lui Vasile Pruteanu prin neexecutarea obligațiilor contractuale și legale de transport a acestuia din urmă, la ora stabilită în biletul de transport eliberat pe numele acestuia.

La data de 04 septembrie 2018, ÎS Compania Aeriană „Air Moldova” a declarat recurs împotriva deciziei din 27 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului s-a indicat că nu este de acord cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, deoarece prima instanță și instanța de apel nu și-au motivat concluziile și probele administrate, interpretând în mod eronat legea sau aplicând o lege care nu trebuia aplicată.

A susținut că nici o lege națională nu prevede obligația cărăușului aerian la compensarea pasagerilor în cazul întârzierii prelungite a zborului, la fel ca și dreptul pasagerului de a cere o astfel de compensație. Mai mult ca atât, cursa aeriană a întârziat din motivul impus de necesitatea asigurării securității zborului.

Prin referința depusă la data de 04 octombrie 2018 Vasile Pruteanu a solicitat respingerea recursului ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 27 iunie 2018.

Recurentul a recepționat decizia instanței de apel la data de 03 august 2018, fapt confirmat prin semnarea acestuia în materialele dosarului (f.d.89, verso).

Astfel, recursul, declarat la data de 04 septembrie 2018, este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea

probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

Completul colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către ÎS Compania Aeriană „Air Moldova” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către ÎS Compania Aeriană „Air Moldova”, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de ÎS Compania Aeriană „Air Moldova”, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 269-270, 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de către Întreprinderea de Stat Compania Aeriană „Air Moldova” se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic